

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U001952

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гапочка Яна Олександрівна

2. Yana O. Harochka

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0359-652X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: С4

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 25-06-2026

Спеціальність за освітою: 053 Психологія

Місце роботи здобувача: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13808

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.51, 15.41.39, 15.81.21

Тема дисертації:

1. Суб'єктність учасників команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в умовах професійної взаємодії.
2. Agency of team participants in the psychological and pedagogical support for children with special educational needs within the context of professional interaction.

Реферат/анотація:

1. У дисертації актуалізується роль суб'єктності фахівців, які здійснюють професійну діяльність в команді супроводу дітей з особливими освітніми потребами (ООП), та її вплив на ефективність командної взаємодії. Дослідження втілюється в теоретичному та емпіричному аналізі структури суб'єктності учасника команди супроводу. Об'єктом дослідження є взаємодія суб'єктів освітнього процесу в умовах інклюзивної освіти, а предметом — структурні компоненти суб'єктності учасників команди психолого-педагогічного супроводу дітей ООП. Проведено аналіз наукових підходів до розуміння феноменології взаємодії та її зв'язку із суб'єктністю. Наголошено на важливості розвитку суб'єктності фахівців для покращення якості співпраці в інклюзивному середовищі. Запропоновано модель розвитку суб'єктності, яка сприяє ефективній взаємодії в освітньому процесі, орієнтованому на інклюзію. У цьому контексті деталізовані та розширені функціональні напрями супроводу команди дитини з ООП; запропоновані принципи взаємодії в команді, зважаючи на

контекст співпраці між суб'єктами супроводу. Визначено, що суб'єктність фахівців команди супроводу включає такі компоненти, як-от: інтернальність, рефлексивність, самодетермінованість, самоорганізованість та самоефективність. Для дослідження стану сформованості цих компонентів у фахівців команди супроводу відібрано та випробувано низку валідних і надійних психодіагностичних методик. Методологічний аналіз результатів дослідження покладено в основу визначення пріоритетних напрямків у розробці програми розвитку суб'єктності учасників команди психолого-педагогічного супроводу. Розроблено програму підтримки та розвитку потенціалу суб'єктності фахівців команди супроводу. Програму рекомендовано для запровадження в закладах освіти та інклюзивно-ресурсних центрах для підвищення ефективності персоналу, який забезпечує супровід дитини з ООП. Дослідження також актуалізує роль батьків у команді супроводу, розглядаючи їх можливості та виклики в процесі залучення до співпраці у команду супроводу. У цьому контексті описані підходи до розвитку партнерства, що підсилюють ефективність взаємодії суб'єктів команди супроводу та забезпечення більш якісної підтримки для дітей з ООП.

2. The dissertation emphasizes the role of subjectness among professionals who are engaged in teams that support children with special educational needs (SEN) and its impact on the effectiveness of team interactions. The research encompasses both theoretical and empirical analyses of the subjectness structure of team members who are involved in the SEN support. The object of the research is the interaction of participants in the educational process within the context of inclusive education, while the subject focuses on the structural components of subjectness among team members providing psychological and pedagogical support to children with SEN. The research involves the analysis of scientific approaches to the understanding the phenomenology of interaction and its connection to subjectness. It highlights the importance of developing subjectness in professionals to enhance the quality of collaboration within the inclusive environment. A model for developing subjectness is proposed to promote effective interaction within the inclusive educational process. In this context, functional directions for supporting teams working with children with SEN are elaborated and expanded, and principles for team interaction are suggested, considering the collaborative context of support participants. It has been identified that subjectness among the support team professionals includes such components as internality, reflexivity, self-determination, self-organization, and self-efficacy. A range of valid and reliable psychodiagnostic methods have been selected and tested to assess these components in team members. The methodological analysis of the research results forms the basis for identifying priority areas in developing a program to enhance subjectness among psychological and pedagogical support teams. A program for supporting and developing the subjectness potential of team professionals has been developed and is recommended for implementation in educational institutions and inclusive resource centers to improve the effectiveness of personnel providing support for children with SEN. The dissertation also emphasizes the role of parents in the support team, exploring their opportunities and challenges within the collaborative process. Approaches to fostering partnerships that enhance the effectiveness of team interactions and provide better support for children with SEN are described in this context.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Гапочка Я. О. Теоретико-методологічні засади концепції взаємодії учасників психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія:

Психологія. Том 33 (72). № 6. 2022. С. 46–51.

- Гапочка Я. О. Суб'єктність у системі взаємодії фахівців команди супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Психологія. Том 34 (73). № 1. 2023. С.111–115.
- Гапочка Я. О. Дослідження особливостей структури суб'єктності фахівців команди супроводу в умовах інклюзивної практики. Психологічні травелоги, (1), 2024. С. 159–169.
- Гапочка Я. О., Токарева Н. М. Стратегія розвитку суб'єктності фахівців команди супроводу дитини з ООП. Перспективи та інновації науки. Серія «Психологія» Вип. 5 (39). Київ, 2024. С. 741–751.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали; розроблено теоретичну модель генези суб'єктності учасників команди супроводу як предиктора ефективної взаємодії в інклюзивній освіті; удосконалено стратегію розвитку суб'єктності фахівців освіти, що здійснюють професійну діяльність в умовах інклюзії

Соціально-економічна спрямованість: має значний потенціал для поліпшення якості інклюзивної освіти

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U114206

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Токарева Наталя Миколаївна
2. Natalia M. Tokareva

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1428-3729

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Супрун Ганна Володимирівна

2. Hanna V. Suprun

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3282-7603

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михальська Світлана Анатоліївна

2. Svitlana A. Mykhalska

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7435-8791

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Код за ЄДРПОУ: 02125616

Місцезнаходження: вул. Огієнка, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербина Світлана Миколаївна

2. Svitlana M. Shcherbyna

Кваліфікація: к.пед.н., доц., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2140-7937

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макаренко Наталя Миколаївна

2. Natalia M. Makarenko

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3481-1277

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Ковшар Олена Вікторівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Ковшар Олена Вікторівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Данченко Тетяна Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності



Юрченко Тетяна Анатоліївна